

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/345/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112216854
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1112216854.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Beáty Jurgošovej v právnej veci navrhovateľa: Mestská časť Bratislava Staré Mesto, Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava, IČO: 00 603 147 v zastúpení LEGAL CARTEL s. r. o., Ľubinská 18, 811 03 Bratislava, proti odporcovi: L. R., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J. X, XXX XX L., o zaplatenie 93,- eur s prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 11. februára 2013, č.k. 16C 177/2012-98, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia sumy 93,- eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 93,- eur od 6.6.2011 do zaplatenia za náklady spojené s odťahom jeho motorového vozidla EČ L. XXX Y. dňa 14.3.2011 z ulice Povraznícka v Bratislave.

Súd prvého stupňa prejednal vec v neprítomnosti odporcu podľa § 101 ods. 2 O.s.p., vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a listinnými dôkazmi a zistil, že príslušník Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy dňa 14.06.2011 rozhodol o odstránení vozidla odporcu Š - OCTAVIA, EČ: L. šedej farby z ulice Povraznícka č. 2 v Bratislave podľa Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v dôsledku porušenia ustanovení zákona č. 8/2009 Z.z. - § 43 ods. 4 písmeno b/. Osobné motorové vozidlo bolo dňa 14.06.2011 v čase 10,31 hod. odstránené a naložené na odťahovacie vozidlo. Z protokolu o odovzdaní vozidla č. 4541061405 zo dňa 20.06.2011 zistil, že dňa 20.06.2011 bolo vozidlo vydané L. R., po tom, čo vyhlásil, že je vozidlo oprávnený prevziať a preukázal svoju totožnosť preukazom totožnosti, osvedčením o evidencii vozidla a kľúčmi od vozidla a ako preberajúci bol oboznámený s dôvodom odstránenia vozidla a vznikom pohľadávky vo výške 93,- eur a potvrdil prevzatie príkazu na úhradu na sumu 93,- eur. Z výzvy na úhradu nákladov na odstránenie vozidla číslo 4541061405 zo dňa 20.06.2011 vyplýva, že odporca bol navrhovateľom vyzvaný na zaplatenie nákladov na odstránenie vozidla vo výške 93,- eur do 15 dní odo dňa prevzatia výzvy. Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava Staré Mesto zriadilo dňom 1.2.1992 samostatnú rozpočtovú organizáciu na plnenie úloh mestskej časti Bratislava Staré Mesto VEPOS, predmetom činnosti ktorej bol okrem iného i výkon správy a údržby miestnych komunikácií III. a IV. triedy a zabezpečenie výstavby komunikácií miestneho významu a verejných priestranstiev v Mestskej časti Staré Mesto. Organizácia VEPOS Bratislava-Staré Mesto ako príkazca so spoločnosťou ASTER spol. s.r.o. ako príkazníkom uzavrela 23.10.2006 podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka Zmluvu č. 48/2006 o výkone odťahovacej služby s územnou pôsobnosťou správcu komunikácií v Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto. Predmetom Zmluvy o výkone odťahovacej služby príkazca - organizácia

VEPOS Bratislava - Staré Mesto osvedčuje a splnomocňuje príkazníka - spoločnosť ASTER spol. s.r.o. výkonom odstraňovania a následným premiestnením motorových vozidiel z územia Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto na cestách patriacich do správy príkazcu.

Vykonaným dokazovaním vo veci mal tak za preukázané, že príslušník Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy dňa 14.06.2011 rozhodol o odstránení vozidla odporcu Š-OCTAVIA šedej farby, evidenčné číslo L. XXX Y. z dôvodu, že vozidlo stálo na vyhradenom parkovisku, ktoré nebolo preň určené a to na Povrazníckej č. 2 v Bratislave. Osobné motorové vozidlo bolo dňa 14.06.2011 v čase 10.31 hod. z miesta Povraznícka 2. v Bratislave pracovníkmi spoločnosti Car Towing a.s. odstránené a naložené na odťahovacie vozidlo, odvezené a zaparkované v stráženom areáli. Odporcovi bolo dňa 20.06.2011 vozidlo vydané a odporca bol oboznámený s paušálnou cenou odstránenia motorového vozidla vo výške 93,- eur. Navrhovateľ cenu vynaložených nákladov za odtiahnutie vozidla vyčíslil na sumu 93,- eur v zmysle znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave Znalecký ústav číslo 3/2011 zo dňa 27. mája 2011, ktorý bol vypracovaný vo veci stanovenie kalkulácie odťahovej služby za obdobie roka 2010. Podľa znaleckého posudku výsledná kalkulácia nákladov na odťah jedného motorového vozidla v roku 2010 predstavuje sumu 105,30 eur.

Vychádzal z ustanovení § 7a ods. 2 zák.č.377/1999 Z.z., § 4b ods.1, § 3d ods. 5 zák. č. 135/1961Zb., § 43 ods.1, 4 a 5, § 25 ods. 1 písm.u/ zák.č. 8/2009 Z.z., vyhodnotil vykonané dokazovanie podľa § 132 O.s.p. a dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Z citovaných ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov vyplýva, že nad miestnymi komunikáciami všeobecne prístupnými a užívanými ulicami, parkoviskami vo vlastníctve obcí a verejnými priestranstvami, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií, vykonáva správu obec a právnické osoby ňou pre tento účel zriadené alebo založené. V danom prípade správca cesty, Mestská časť Bratislava Staré Mesto uzatvorením Dodatku č. 3 k zmluve č. 48/2006 o výkone odťahovej služby zo dňa 23.10.2006 poveril faktickým výkonom odťahu spoločnosť Car Towing a.s.. Odporca ani napriek výzve na úhradu nákladov náklady na odstránenie vozidla neuhradil.

Pri posudzovaní uplatňovaného nároku navrhovateľa sa zaoberal otázkou, či bol navrhovateľ oprávnený domáhať sa voči odporcovi náhrady nákladov, ktoré mu vznikli vykonaním odťahu motorového vozidla patriaceho odporcovi.

Zhodnotil že, správca miestnej komunikácie pri odstraňovaní vozidla z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie zmluvne previesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej (čo sa týka zabezpečenia samotného výkonu odstránenia vozidla). Odstránenie vozidla nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským subjektom, alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávnych vzťahov. Správca cesty pri odstraňovaní motorového vozidla vystupuje ako orgán verejnej správy, ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť. Preto odstránenie vozidla bez súhlasu jeho prevádzkovateľa je vážnym zásahom do vlastníckych práv, ktorý je prípustný len na základe zákona a pretože § 40 zákona o premávke na pozemných komunikáciách spadá do oblasti verejného (správneho) práva, nevznikajú v súvislosti so správou týchto komunikácií súkromnoprávne, ale verejnoprávne vzťahy (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 70/2003).

Poukázal na ust. § 124 ods. 6 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z., podľa ktorého všeobecné predpisy o správnom konaní sa nepoužijú na odstránenie prekážky cestnej premávky a vozidla, upravuje len vylúčenie aplikácie uvedených procesných noriem na postup pri odstraňovaní prekážky cestnej premávky a vozidla, avšak charakter verejnoprávny alebo súkromnoprávny daného právneho vzťahu vyplýva z hmotnoprávných noriem, ktorým je tento vzťah upravený. Vyslovil, že uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, že by odstraňovanie prekážky cestnej premávky (vozidlo) bolo vyňaté z verejnoprávnej normy hmotnoprávnej povahy, ale toto ustanovenie je potrebné v súlade s pravidlami

výkladu právnych noriem logicky, gramaticky a systematicky vykladať len tak, že na odstránenie prekážky cestnej premávky a vozidla sa nepoužijú všeobecné predpisy o správnom konaní, ktorým je nepochybne predovšetkým zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a účelom tejto úpravy bolo vylúčiť pôsobnosť tohto procesného predpisu pri odstraňovaní prekážok cestnej premávky v otázkach týkajúcich sa úpravy začatia správneho konania, zisťovania skutkového stavu, vydávania rozhodnutia, opravných prostriedkov a pod., teda, že sledovaným cieľom bolo zabezpečenie efektívneho odstránenia prekážok cestnej premávky bez toho, aby toto mohlo byť zmarené resp. predĺžované využitím práv daných účastníkovi správneho konania v iných prípadoch správneho konania, resp. v konaniach upravených normami správneho poriadku.

Konštatoval tiež, že správca komunikácie vykonáva verejnú správu, je orgánom verejnej správy a tak sa na neho nevzťahuje čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, z ktorého vyplýva, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, ktoré ustanovenie sa vzťahuje na súkromnoprávne vzťahy, ale vzťahuje sa na neho čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom ktorý ustanoví zákon. Každý orgán štátu má totiž Ústavou alebo zákonom určený rozsah právomoci, ktorý nemôže prekročiť, takže môže konať len to, čo mu Ústava alebo zákon dovoľuje s tým, že spôsob, akým štátne orgány môžu štátnu moc uplatňovať, vrátane druhu a obsahu sankcií, ustanoví zákon. Konanie orgánu štátu v rozsahu zákona bez akejkoľvek výnimky a zákonom ustanoveným spôsobom napĺňa v právnom štáte princíp právnej istoty, čím je vylúčený stav, aby orgán štátu mohol konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad rámec zákona a tiež iným ako zákonom ustanoveným postupom. Vyslovil, že správca verejných komunikácií mohol zákonom jemu zvereným výkon verejnej moci (správy) zmluvne preniesť na podnikateľské alebo iné subjekty len vtedy, ak by mu to zákon dovolil alebo priamo ukladal. Mal preto za to, že správca komunikácie miestnych komunikácií III. a IV. triedy nebol oprávnený v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. zveriť správu pozemných komunikácií inému subjektu - spoločnosti Car Towing a.s.. Pokiaľ správca komunikácie zveril zmluvou výkon núteného odťahu obchodnej spoločnosti Car Towing a.s., postupoval v rozpore so zákonom č. 135/1961 Zb., a preto je Dodatok č. 3 k zmluve č. 48/2006 o výkone odťahovej služby zo dňa 23.10.2006 uzavretý dňa 13.11.2009 neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že odťah bol vykonaný v rozpore so zákonom na základe neplatnej zmluvy, nemohla vzniknúť odporcovi povinnosť na náhradu nákladov takto neoprávnene vykonaného núteného odťahu a tým ani správcovi komunikácie na základe neplatnej zmluvy nemohla vzniknúť pohľadávka na zaplatenie náhrady nákladov tohto nezákonného odťahu.

Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, že zo strany spoločnosti Car Towing a.s. išlo len o technický úkon a jeho následnú realizáciu, poukázal i na tú skutočnosť, že z obsahu Dodatku č. 3 k zmluve č. 48/2006 o výkone odťahovej služby zo dňa 23.10.2006 medzi navrhovateľom ako príkazcom a spoločnosťou Car Towing a.s. ako príkazníkom vyplýva, že podľa čl. II bod 1 sa príkazník spoločnosť Car Towing a.s. zaviazal na základe rozhodnutia príkazcu alebo rozhodnutia inej poverenej osoby o odstránení motorového vozidla zabezpečovať pre príkazcu - navrhovateľa technickú realizáciu odstraňovania motorových vozidiel, ich prepravu na miesto odstavenia, vyloženie, uskladnenie a v mene príkazcu - navrhovateľa zabezpečovať inkasovanie úhrady nákladov na odstránenie vozidla od prevádzkovateľov vozidiel. Z čl. III bod 2 je spoločnosť Car Towing a.s. - príkazník poverená prijímať úhradu nákladov v hotovosti platených prevádzkovateľmi vozidiel, podľa čl. III bod 4 je príkazník povinný odovzdať vozidlo prevádzkovateľovi vozidla, alebo osobe, ktorá preukáže splnomocnenie na prevzatie vozidla, odovzdať oprávnenej osobe fotokópiu rozhodnutia o odstránení vozidla, oznámiť oprávnenej osobe výšku nákladov na odstránenie vozidla, vyzvať oprávnenu osobu na zaplatenie nákladov a písať protokol o odovzdaní vozidla. Z obsahu Dodatku č. 3 teda vyplýva, že spoločnosť Car Towing a.s. nevykonala len samotnú technickú časť odťahu motorového vozidla, pod ktorou činnosťou možno rozumieť naloženie, premiestnenie a zloženie motorového vozidla, ale aj iné činnosti, ktoré nie sú technického charakteru. Z protokolu o výdaji vozidla uloženého po nútenom odťahu vyplýva, že spoločnosť Car Towing a.s. vykonala aj kontrolu totožnosti osoby preberajúcej vozidlo na základe predložených dokladov, oznámila mu „vznik“ záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a spoločnosťou a vyzvala ho na zaplatenie ceny odťahu.

Vykonaným dokazovaním teda nebolo preukázané odstránenie motorového vozidla navrhovateľom ako správcom cesty, ale bolo preukázané vykonanie odťahu priamo spoločnosťou Car Towing a.s. a to nielen

po stránke technickej. Vo vzťahu k navrhovateľom uplatnenej výške nákladov na odstránenie vozidla odporcu súd poukázal na tú skutočnosť, že navrhovateľ vozidlo odporcu neodstránil a preto sa nemôže domáhať zaplatenia nákladov vzniknutých s jeho núteným odťahom.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a jeho návrhu vyhovieť dôvodiac tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. Považoval výklad ustanovení § 3d ods. 5 písm.d/ zák.č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov súdom prvého stupňa za prísne formalistický a gramatický. Za kľúčový považoval výklad pojmu „výkon správy“ a jeho aplikáciou na konkrétny prípad „odstránenie vozidla“ v zmysle § 43 ods. 4 písm.b/ zákona o cestnej premávke možno podľa neho vyvodiť záver, že úmyslom zákonodarcu bolo riešiť situáciu, v ktorej vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky. Mal za to, že zákonodarca nechcel predmetným zákonným ustanovením prikázať obciam, aby zakladali špecializované právnické osoby, ale im prikázať, aby dohliadali a starali sa o to, aby bola cestná premávka bezpečná a plynulá a aby za zabezpečenie tejto úlohy prebrali zodpovednosť priamo zo zákona. Výkonom správy rozumie zabezpečenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a mal za to, že použitím logického výkladu predmetného ustanovenia sa zákonný príkaz na odstránenie vozidla neprieči tomu, že vozidlo je naložené, odvezené, uskladnené, totožnosť prevádzkovateľa je skontrolovaná a prevádzkovateľ odtiahnutého vozidla je vyzvaný na zaplatenie nákladov vynaložených na odtiahnutie vozidla právnickou osobou nezaloženou obcou a zabezpečenie naplnenia účelu zákona vykonala, teda „správu vykonala“ ergo „odstránenie vozidla“ vykonala obec. Mal za to, že z hľadiska proporcionality je nesporné, že zabezpečenie bezpečnosti cestnej premávky v konkrétnom prípade odôvodňuje „zásah do vlastníckeho práva“, pričom musí ísť ale o zásah odôvodnený, vykonaný v súlade a na základe zákona. Uviedol, že súd prvého stupňa ignoruje skutočnosť, že bol porušený zákon, bola ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, popiera, že výkonom správy je zabezpečenie odstránenia prekážky a týmto zabezpečením je rozhodnutie o tom, že prekážka musí byť pre zabezpečenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky odstránená a zabezpečenie toho, aby vozidlo bolo naložené, odvezené, uskladnené, totožnosť prevádzkovateľa vozidla skontrolovaná, prevádzkovateľ vozidla vyzvaný na zaplatenie nákladov vynaložených na odtiahnutie vozidla, naopak „výkonom správy“ nie je podľa neho naloženie, odvezenie, uskladnenie, skontrolovanie totožnosti prevádzkovateľa vozidla a vyzvanie na zaplatenie nákladov vynaložených na odtiahnutie vozidla. Ustanovenie § 3d ods. 5 písm.d/ zákona o pozemných komunikáciách podľa neho uvádza, že v konkrétnom prípade je to len obec alebo obcou zriadená osoba, ktorá môže rozhodnúť o odstránení vozidla, keďže toto rozhodnutie je „výkonom správy“. Mal za to, že výkon správy v danom prípade „odstránenie motorového vozidla odporcu“ bol zabezpečený navrhovateľom a nie obchodnou spoločnosťou Car Towing a.s. a rovnako do práv a povinností odporcu prevádzkovateľa motorového vozidla zasiahla v súlade so zákonom Mestská časť Bratislava -Staré Mesto ako správca komunikácie a nie obchodná spoločnosť. Jednoznačne mal za to, že zmluva č. 48/2006 o výkone odťahovacej služby uzatvorená dňa 23.10.2006 v znení dodatku č.3 zo dňa 13.11.2009 neodporuje zákonu č. 8/2009 o cestnej premávke, ani inému všeobecne záväznému právnomu predpisu SR. Na základe toho zdôraznil svoju aktívnu legitimitáciu.

Odporca odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa a z neho vyplývajúce závery a právne posúdenie veci za správne, vystihujúce podstatu veci a s odôvodnením jeho rozhodnutia sa v celom rozsahu aj stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na skonštatovanie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd zdôrazňuje, že z vyššie uvedených ustanovení zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách vyplýva, že jedine správca cesty, ktorým je obec alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená, je v uvedených prípadoch oprávnená odstrániť vozidlo na náklady prevádzkovateľa, pričom o jeho odstránení môže rozhodnúť aj policajt.

Odstránenie vozidla bez súhlasu jeho prevádzkovateľa je vážnym zásahom do vlastníckych práv, ktorý je prípustný len na základe zákona. Nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským, alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávných vzťahov. Správca miestnej komunikácie (§ 3d ods. 5 písm.c/ zák.č. 315/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov) pri odstraňovaní vozidla vystupuje ako orgán verejnej moci a správy), ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jeho výkon a nemôže ju zmluvne preniesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej, t.j. čo sa týka zabezpečenia samotného výkonu odťahu vozidla. V danom prípade k odťahu vozidla odporcu nedošlo oprávnenou osobou, nakoľko navrhovateľ nie je ani obec ani oprávnená osoba na tento účel zriadená, nemohli byť na neho prevedené právomoci správcu komunikácie, z ktorého dôvodu nebol oprávnený predmetné motorové vozidlo odporcu odtiahnuť, z ktorého dôvodu ani nebolo možné náklady za odťah vykonaný neoprávnenou osou od odporcu požadovať.

Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, úspešnému v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.